

N:o 51.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 April 1875, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om beviljande af ersättning för kostnader, som varit förenade med förre Handelsagenten Leonard Lundqvists efterspanande, gripande och hemforslande.

(1:sta U. A.)

Uti en inom Riksdagens Andra Kammare väckt, till Stats-Utskottets behandling remitterad motion (N:o 106) har Friherre *A. H. Fock* hemställt, att Riksdagen måtte bevilja ersättning för de kostnader, som varit förenade med förre Handelsagenten Leonard Lundqvists efterspanande, gripande och hemförskaffande, med ett belopp af 15,341 kronor 72 öre.

Till upplysning om de förhållanden, som föranledt denna framställning yttrar sig motionären sålunda: "Lundqvist hade af Industri-kredit-aktiebolaget i Stockholm erhållit temligen betydliga lån mot pantförskrifning af varor, hvilka till en del lågo ej blott under bolagets utan, såsom inlagde på tullnederlag, äfven under tullverkets lås. Efter att hafva företett falska hyreskontrakt, efter att å ej mindre än tre olika ställen hafva pantförskrifvit samma varor, efter att hafva uppbrutit magasinerna samt uttagit och försålt de pantsatta varorna, afviker naturligtvis Lundqvist från landet, och först derefter uppdragas hans brott. Industri-kredit-aktiebolagets styrelse anmälde omedelbarligen förhållandet hos såväl tullkammaren som poliskammaren, med begäran hos sistnämnda myndighet om vidtagande af åtgärder för brottslingens efterspanande och ställande till ansvar; men som härvid utröntes, att Lundqvist afvikit till Amerika, erhöles den förklaring, att ej några åtgärder till hans gripande derstädes och hemforslande kunde vidtagas, innan behörig förbindelse blifvit aflem-

nad till Kongl. Utrikes-departementet om ersättning af de häraf föränledda kostnader, hvilka, enligt hvad förut vunnen erfarenhet visat, kunde befaras blifva ganska betydliga. Ehuru här visserligen förelåg en sådan serie af systematiskt utförda stora bedrägerier och brott, att den allmänna moralen och säkerheten syntes kräfva att den brottslige, såvidt möjligt vore, befordrades till straff och dymedelst ett varnande exempel gäfves, och ehuru våld blifvit begånget mot kronans lås, hvadan brottslingens ertappande äfven för tullverket borde vara angeläget, och ehuru bolagets styrelse i dessa omständigheter kunde hafva stöd för den åsigt, att ifrågavarande kostnader borde af allmänna medel bestridas, så och då det likväl icke var möjligt att på förhand förvissa sig härom, men största skyndsamhet var af nöden, så beslöt styrelsen att utan tidsförlust utfärda den af Kongl. Utrikes-departementet fordrade förbindelsen, att vid anfordran återbetala kostnaderna för Lundqvists efterspanande, gripande och hemforslande. Genom de kraftiga åtgärder, som nu vidtogos, blef Lundqvist gripen i Filadelfia och återfördes öfver Newyork och Hamburg till Stockholm, hvarefter bolaget till Kongl. Öfverståthållare-embetet gäldat de belöpande kostnaderna med Pd. St. 831: 4: 6 och Thlr Pr. 101: 21, eller tillhopa 15,341 kronor 72 öre. Bolagets styrelse ingick derefter till Kongl. Maj:t med underdånig anhållan att ifrågavarande kostnader, på anförda skäl, måtte vardas af allmänna medel ersatta, i anledning hvaraf Kongl. Maj:t den 6 sistlidne November resolverade, att "enär Handelsagenten Lundqvist icke, såvidt handlinggarne utvisa, blifvit för brott af beskaffenhet, att hans utlemnande kunnat, jemlikt konventionen med de Förenade Staterna den 20 December 1860 påfordras, tilltalad af allmän åklagare eller sakfärd af domstol, samt statsverkets åtagande af kostnaderna för det Lundqvist på enskild målsegandes begäran blifvit å utländsk ort efterspanad, gripen och hemförskaffad, kan lika litet på lag, som på något särskildt förhållande i förevarande fall grundas, finner Kongl. Maj:t ej skäl att till ansökningen lemna bifall."

Beträffande kostnaderna för rymmares gripande i Amerikas Förenade Stater samt sättet för dylika kostnaders bestridande, har Utskottet från Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena fått mottaga en promemoria af denna lydelse:

"Af de makter, som med Amerikas Förenade Stater hafva extraditionsfördrag, begagna sig endast England och Tyskland oftare af desamma. Med anledning häraf hafva dessa makters konsulat i Newyork i sin tjenst fast anstälde advokater och detektiver, hvarigenom kostnaderna för brottslingarnes gripande naturligtvis minskas. Omkostnaderna för engelska brottslingars gripande och hemsändande utgör därför i allmänhet blott mellan 250 och 1,300 dollars och för tyska mellan 1,500 och 2,500. I enstaka fall hafva dock kostnaderna varit betydligt högre, såsom t. ex. år 1872, då kostnaderna för

utlemnande af en förbrytare, som bedragit engelska banken, uppgingo till 200,000 dollars, och år 1874 för utlemnande af en bayersk förfalskare till 15,000 dollars.

Hvad beträffar andra makter, har Schweiz, i det enda fall som förekommit, fått betala 8,000 dollars, och det oaktadt förbrytaren ej blef utlemd. Belgien har i ett fall, hvarom underhandlingen fortgått sedan 2 år, men ännu ej är avslutadt, fått betala 7,800 dollars.

Hvad som i synnerhet ökar kostnaderna är att, förutom de höga arfvoden, som erläggas till advokater och domare, de detektiver, som användas, i betalning erhålla 5 till 8 dollars pr dag, utom godtgörelse för omkostnader.

Omkostnaderna vid Lundqvists extradition hafva varit relativt ringa, till följd af hans eget medgifvande att återsändas, och bör man därför vara beredd på, att kostnaderna för andra fall lätt uppgå till 8 à 10,000 dollars.

Flera utländska regeringar, och bland andra den tyska, hafva sökt förmå Förenade Staternas regering att ingå öfverenskommelse om utgifternas bestridande af det land, som beviljar extraditionen, men har regeringen i Washington ej velat sådant medgifva.

Till svar å en hos tyska regeringen gjord förfrågan, har den upplysning erhållits, att det kan anses vara brukligt i Tyskland, att, när någon enskild person eller inrättning vänder sig till domstol för att erhålla häktningsordres å en till Amerikas Förenade Stater förrymd brottsling, det också tillkommer denna person eller inrättning att bestrida de för häktningen och hemtransporten erforderliga kostnaderna, såvida brottet är att hänföra till kategorien af bedrägerier. Är deremot brottet af gröfre beskaffenhet, såsom mord, inbrottsstöld eller dylikt, eller begäran om häktningen och hemforslingen framstald af offentlig myndighet, så betalar staten de erforderliga kostnaderna. Någon bestämd föreskrift finnes likväl icke i detta afseende, utan underställes hvarje särskildt fall regeringens pröfning.

Hvad beträffar kostnaderna för extradition af den förbrytare, som bedragit engelska banken, blefvo de betalade af banken.“

Att ett bestämdt medgifvande af statens skyldighet att i hvarje förekommande fall vidkännas kostnaderna för förrymda brottslingars efterspanande, gripande och hemförskaffande skulle för rättstillståndet verka betryggande, lär icke kunna bestridas; men de i ofvan intagna promemoria meddelade upplysningar ådagalägga, att tillämpningen af en sådan grundsats lätteligen skulle medföra så betydliga kostnader, att de ej kunde anses ersatta genom den minskade utsigten för förbrytare att genom rymning till främmande land undgå följderna af sitt brott. Riktigheten af denna åsigt bestyrkes ytterligare deraf, att vida större och rikare stater än Sverige synas undandraga sig att vidkän-

nas dylika kostnader, då häktningen sker på yrkande af enskild person eller inrättning. Vid sådant förhållande och då ett undantagsvis för detta fall gjordt medgifvande att godtgöra kostnaderna för den ifrågavarande förbrytarens gripande och hemforsling icke synes kunna på några synnerligen bevekande omständigheter grundas, men deremot skulle i en framtid kunna åberopas till stöd för ytterligare anspråk på statens mellankomst i dylika fall, har Utskottet ansett sig icke kunna motionärens förslag understödja, utan hemställer,

att Herr A. H. Focks förevarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 April 1875.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arvid Fr:son Posse.
